

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๘๐๓.๒/ ๑๓๖๐

กระทรวงคลัง

ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๘๐๓/ว(ล) ๑๘๘๘

ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๓

๒. หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๘๐๓/ว(ล) ๒๑๙๒๖

ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ และ ๒ สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้กระทรวงคลัง โปรดเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องหรือส่วนอื่นที่เห็นสมควร เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี ในเรื่องร่างพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. .... (ร่างพระราชบัญญัติฯ) ทราบโดยด่วน ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงคลังพิจารณาแล้วขอเรียนว่า ร่างพระราชบัญญัติฯ มีสาระสำคัญเป็นการยกเลิก พระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ (พระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจฯ) ทั้งฉบับ เพื่อปรับปรุงบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ และสังคมในปัจจุบันและเป็นไปตามมาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ จึงมีความเห็นและข้อสังเกต ดังนี้

๑. กรณีร่างมาตรา ๕ ที่กำหนดนิยามรัฐวิสาหกิจเข่นเดียวกับพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจฯ ซึ่งเป็นการกำหนดขอบเขตของรัฐวิสาหกิจที่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายฉบับนี้ เห็นว่า ตามบันทึกหลักการ และเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติฯ ได้ระบุว่า กระทรวงแรงงานเสนอร่างพระราชบัญญัติฯ เพื่อปรับปรุง กฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ เนื่องจากได้มีการบังคับใช้มาเป็นเวลานานและมีบทบัญญัติบางประการ ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งปัจจุบันภาครัฐได้มีการปรับปรุง บทบัญญัตินิยามรัฐวิสาหกิจในกฎหมายหลายฉบับ ดังเช่นตามพระราชบัญญัติการพัฒนาการกำกับดูแล และบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่กระทรวงคลังเป็นผู้เสนอ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ อันเป็นกฎหมายกลางที่ใช้ในการแสดงเจตจำนงของภาครัฐต่อการพัฒนาการกำกับดูแล

/และบริหาร...

และบริหารรัฐวิสาหกิจ ได้กำหนดนิยามรัฐวิสาหกิจให้หมายความว่า (๑) องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรของรัฐบาล กิจการของรัฐตามกฎหมายที่จัดตั้งกิจการนั้น หรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ (๒) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่กระทำการคลังมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ แต่ไม่ใช้บังคับกับบริษัทที่รัฐวิสาหกิจมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ ซึ่งเป็นการกำหนดนิยามของรัฐวิสาหกิจที่แตกต่างจากนิยามตามร่างพระราชบัญญัติฯ จึงเห็นควรให้มีการพิจารณาที่มาและความเหมาะสมของการกำหนดนิยามรัฐวิสาหกิจในปัจจุบันเพิ่มเติม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบททางกฎหมาย เศรษฐกิจ และสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปตามเหตุผลที่มีการปรับปรุงกฎหมายในครั้งนี้

๒. กรณีร่างมาตรา ๑๙ ที่กำหนดให้ฝ่ายที่นัดหยุดงานต้องจัดให้มีบริการขั้นต่ำเท่าที่จำเป็นเพื่อบรรเทาความเสียหายหรือลดผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากการนัดหยุดงาน หากเป็นงานที่เป็นบริการสาธารณะ ได้แก่ กิจการโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาล กิจการไฟฟ้า กิจการประปา กิจการโทรศัพท์หรือโทรคมนาคม กิจกรรมบรรเทาสาธารณภัย กิจกรรมควบคุมการจราจรทางอากาศ และกิจการอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา เห็นว่า เนื่องจากการกำหนดนัดหยุดงานกระทบการจัดทำบริการสาธารณะของรัฐวิสาหกิจในนามของรัฐ ในขณะที่ตามกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ซึ่งใช้บังคับกับแรงงานภาคเอกชน ได้กำหนดประเภทกิจการที่ห้ามปิดงานหรือนัดหยุดงาน ได้แก่ การรถไฟ การท่าเรือ การผลิตหรือการกลั่นน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นต้น จึงเห็นควรให้พิจารณากำหนดกิจการที่เป็นบริการสาธารณะตามมาตรานี้เพิ่มเติม เช่น กิจการด้านขนส่งของรถไฟแห่งประเทศไทย องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ และบริษัท ขนส่ง จำกัด เป็นต้น พร้อมทั้งเห็นควรพิจารณาผลผลกระทบจากการกำหนดนี้อหาในส่วนนี้ทั้งในทางบวกและทางลบ อันอาจเกิดขึ้นต่อประชาชนและภาครัฐในการบริหารจัดการรัฐวิสาหกิจประกอบด้วย

๓. กรณีร่างมาตรา ๒๕ ที่กำหนดให้มีคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์โดยกำหนดองค์ประกอบในรูปแบบคณะกรรมการตระการีเข่นเดียวกับพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจฯ (กรรมการฝ่ายนายจ้าง ๕ คน ฝ่ายลูกจ้าง ๕ คน และกรรมการโดยตำแหน่งจำนวน ๕ คน) เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติฯ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการชุดนี้ลดลง โดยเปลี่ยนแปลงอำนาจหน้าที่บางส่วนให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการกระทำอันไม่เป็นธรรมและข้อพิพาทแรงงานที่แต่งตั้งขึ้นตามหมวด ๕ และกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ตามร่างพระราชบัญญัติฯ ให้คงเหลือเพียงในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดสภาพการจ้างเท่านั้น ในขณะที่การกำหนดสภาพการจ้างของแรงงานภาคเอกชน จะเป็นไปตามมาตราฐานขั้นต่ำตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงแรงงาน นอกจากนี้ การกำหนดให้มีกรรมการฝ่ายนายจ้างและฝ่ายลูกจ้างซึ่งมีสถานะเป็นลูกจ้างของภาครัฐรวมจำนวน ๑๐ คน จากจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด ๑๕ คน อาจส่งผลให้เกิดความไม่สมดุลในการพิจารณา และให้ความเห็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพิจารณาในเรื่องสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงินของรัฐวิสาหกิจ

จึงเห็นควรให้กระทรวงแรงงานทบทวนความเหมาะสมของกรรมการกำหนดโครงสร้างคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจให้เหมาะสมกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการชุดนี้ พร้อมทั้งอาจกำหนดให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านแรงงาน เช่น ด้านแรงงานสัมพันธ์ ด้านมาตรฐานอุตสาหกรรม เป็นต้น ที่ไม่มีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องกับกิจการของรัฐวิสาหกิจ ร่วมเป็นกรรมการในคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ด้วย

๔. กรณีร่างมาตรา ๒๙ (๓) ที่กำหนดให้คณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์มีอำนาจหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับสภาพการจ้างตามมาตรา ๑๖ เห็นควรปรับปรุงถ้อยคำให้มีความครอบคลุมถึงกรณีการปรับปรุงสภาพการจ้างตามมาตรา ๒๙ วรรคสาม ด้วย เนื่องจากกระบวนการปรับปรุงสภาพการจ้างตามพระราชบัญญัตินี้ อาจกระทำได้ทั้งกรณีการยื่นข้อเรียกร้องข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างโดยนายจ้าง หรือสภาพแรงงานตามหมวด ๑ และกรณีที่รัฐวิสาหกิจเห็นสมควรปรับปรุงสภาพการจ้างตามมาตรา ๒๙ วรรคสาม

๕. กรณีร่างมาตรา ๓๒ ที่กำหนดให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยการกระทำอันไม่เป็นธรรม และข้อพิพาทแรงงาน เห็นว่า ใน การใช้ดุลยพินิจของคณะกรรมการตามหมวดนี้ควรจะต้องพิจารณา ระงับข้อขัดแย้งและเจรจาไกล่เกลี่ยกับคู่กรณีเพื่อสร้างระบบแรงงานสัมพันธ์ที่ดีภายในรัฐวิสาหกิจ โดยหากไม่สามารถตกลงกันได้ คณะกรรมการจึงจะวินิจฉัยข้อขัดแย้งที่พิพาทแรงงานดังกล่าว จึงเป็นกรณีที่คณะกรรมการชุดนี้จะต้องพิจารณาตามประเด็นปัญหากฎหมายแรงงานและหลักการของระบบแรงงานสัมพันธ์ อันเป็นภารกิจในการกำกับดูแลของกระทรวงแรงงานโดยตรง ในขณะที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (ศคร.) มีภารกิจในการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจซึ่งอาจไม่มีความเชี่ยวชาญในการพิจารณาในเรื่องดังกล่าว ดังนั้น จึงเห็นควรให้กระทรวงแรงงานทบทวนความเหมาะสมของการกำหนดให้ผู้อำนวยการ ศคร. เป็นองค์ประกอบ ของคณะกรรมการชุดนี้ รวมทั้งอาจเพิ่มเติมให้มีกรรมการที่มีความเชี่ยวชาญด้านกฎหมาย เช่น ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมายหรือแรงงานสัมพันธ์ ซึ่งไม่มีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องกับกิจการของรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น เข้าร่วมเป็นองค์ประกอบด้วย เพื่อให้การวินิจฉัย ข้อขัดแย้งเกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรมและข้อพิพาทแรงงานเป็นไปด้วยความรอบคอบมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการชุดนี้

๖. กรณีร่างมาตรา ๓๗ (๒) ที่กำหนดให้คณะกรรมการวินิจฉัยการกระทำอันไม่เป็นธรรม และข้อพิพาทแรงงานมีอำนาจหน้าที่พิจารณาข้อพิพาททางแรงงานตามมาตรา ๘๔ เห็นว่า ควรปรับปรุงถ้อยคำ เป็นการกระทำอันไม่เป็นธรรมเพื่อให้สอดคล้องกับกรณีตามมาตรา ๘๔ ซึ่งเป็นเนื้อหาในหมวด ๕ การกระทำ อันไม่เป็นธรรม

๗. กรณีร่างมาตรฐาน ๕๖ (๔) ที่กำหนดให้สหภาพแรงงาน กรรมการสหภาพแรงงาน อนุกรรมการสหภาพแรงงานและเจ้าหน้าที่ของสหภาพแรงงานได้รับการยกเว้นไม่ต้องถูกกล่าวหาหรือฟ้องร้องทางอาญา หรือทางแพ่ง กรณีจัดให้มีการชุมนุมหรือเข้าร่วมโดยสงบในการนัดหยุดงาน เนื่องจาก ความมีการพิจารณากำหนดหลักการ เงื่อนไข และแนวปฏิบัติในการชุมนุมโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การชุมนุมเป็นไปด้วยความสงบเรียบร้อยและสอดคล้องกับขอบเขตแห่งเสรีภาพในการชุมนุมภายใต้กรอบของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นายปรีดี พากเจ้า

(นายปรีดี พากเจ้า)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๕๘๘๐-๗ ต่อ ๓๑๓๐

โทรสาร ๐ ๒๒๗๗ ๘๕๕๗